

Vergaderjaar 2015–2016

22 112

Nieuwe Commissievoorstellen en initiatieven van de lidstaten van de Europese Unie

Nr. 2135

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 13 mei 2016

Overeenkomstig de bestaande afspraken ontvangt u hierbij drie fiches, die werden opgesteld door de werkgroep Beoordeling Nieuwe Commissievoorstellen (BNC).

Fiche 1: Mededeling Indicatief programma op het gebied van kernenergie

Fiche 2: Slimme grenzenpakket 2016 (Kamerstuk 22 112, nr. 2136)

Fiche 3: Richtlijn erkenning van beroepskwalificaties in de binnenvaart (Kamerstuk 22 112, nr. 2137)

De Minister van Buitenlandse Zaken,
A.G. Koenders

Fiche: Mededeling Indicatief programma op het gebied van kernenergie

1. Algemene gegevens

- a) *Titel voorstel*
Mededeling van de Commissie Indicatief programma op het gebied van kernenergie (PINC) overeenkomstig artikel 40 van het Euratom-Verdrag ter advies ingediend bij het Europees Economisch en Sociaal Comité
- b) *Datum ontvangst Commissiedocument*
4 april 2016
- c) *Nr. Commissiedocument*
COM(2016) 177
- d) *EUR-Lex*
<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52016DC0177&qid=1462177154016&from=NL>
- e) *Nr. impact assessment Commissie en Opinie Impact-assessment Board*
N.v.t.
- f) *Behandelingstraject Raad*
Er is vooralsnog geen behandeling in de raad voorzien.
- g) *Eerstverantwoordelijk ministerie*
Ministerie van Economische Zaken

2. Essentie voorstel

Op basis van artikel 40 van het Euratom Verdrag dient de Europese Commissie op gezette tijden indicatieve programma's te presenteren over de nucleaire energieproductie en alle mogelijke soorten investeringen die daarmee gemoeid zijn. Eerder is dit gebeurd in 1997 en 2007. Het voorliggende Nucleaire Indicatieve Programma (PINC-rapport) beschrijft de huidige stand van zaken in de EU en inventariseert de verwachte investeringen tot 2050 in de gehele splijtstofcyclus van productie van splijtstoffen, exploitatie van kerncentrales, ontmanteling van kerncentrales en opslag van radioactief afval. Het voorliggende rapport is het eerste PINC-rapport sinds de kernramp in Fukushima en benadrukt het belang van veiligheid en de spoedige implementatie van nieuwe wetgeving om die veiligheid te borgen.

De Commissie stelt uitdrukkelijk dat beslissingen over de energiemix en het gebruik van nucleaire energie een nationale bevoegdheid is. Wel beveelt de Commissie lidstaten aan om ten aanzien van de vergunningverlening rond bijvoorbeeld nieuwe technologieën meer samen te werken en te standaardiseren om de veiligheid te vergroten en kosten te besparen.

Naast bovengenoemde beschrijving en inventarisatie van de investeringen in de splijtstofcyclus wordt in het PINC-rapport ook ingegaan op de productie en voorzieningszekerheid van medische isotopen. De Commissie geeft aan dat de productie van medische isotopen kwetsbaar is omdat deze afhankelijk is van kernreactoren die aan het einde van hun levensduur zijn. De voorzieningszekerheid van medische isotopen blijft daarom een aandachtspunt en de Commissie oordeelt dat er behoefte is aan een meer gecoördineerde Europese aanpak van niet-energetische toepassingen van nucleaire en stralingstechnologie.

3. Nederlandse positie ten aanzien van het voorstel

a) Essentie Nederlands beleid op dit terrein

Ten aanzien van kernenergie wordt verwezen naar Kamerstuk 32 645, nr. 1 en het recent uitgebrachte Energierapport d.d. 18 januari 2016 (Kamerstuk 31 510, nr. 50).

Standaardisatie en internationale samenwerking bij vergunningverlening komen de veiligheid en kostenefficiëntie ten goede. Nederland is internationaal gezien een belangrijke producent van medische isotopen. Om de voorzieningszekerheid van medische isotopen te vergroten zet Nederland, met name in Europees verband, in op een gecoördineerde aanpak om de markt voor medische isotopen te verbeteren door het creëren van een level playing field en de invoering van Full Cost Recovery.

b) Beoordeling + inzet ten aanzien van dit voorstel

Nederland verwelkomt het PINC-rapport. Nederland heeft belang bij coherent EU beleid gericht op een gezond ondernemingsklimaat en gericht op noodzakelijke maatregelen ten behoeve van de nucleaire veiligheid, ontmanteling van installaties en beheer van radioactief afval. Dit rapport biedt een heldere inventarisatie van de noodzakelijke investeringen in de splijtstofcyclus en de marktkansen voor de Europese nucleaire industrie. Naar aanleiding van de kernramp in Fukushima is er nog meer aandacht voor audits en investeringen in veiligheid. Nederland verwelkomt de aandacht voor de kwetsbaarheid van de productie van medische isotopen en de conclusie dat er behoefte is aan een meer gecoördineerde Europese aanpak. Dit sluit aan bij Nederlandse inspanningen om via een gecoördineerde aanpak de markt voor medische isotopen te verbeteren.

Ten aanzien van het rapport heeft Nederland op een paar punten commentaar; dit betreft de correctie van feitelijke gegevens. Deze correcties zullen aan de Commissie worden doorgegeven.

c) Eerste inschatting van krachtenveld

De meeste lidstaten zullen deze inventarisatie verwelkomen. Mogelijk zullen enkele lidstaten met een grote nucleaire industrie aangeven dat de Commissie naast veiligheid, meer aandacht voor innovatie en concurrentievermogen zou moeten hebben.

4. Grondhouding ten aanzien van bevoegdheid, subsidiariteit, proportionaliteit, financiële gevolgen en gevolgen op het gebied van regeldruk en administratieve lasten

a) Bevoegdheid

De grondhouding van het kabinet ten aanzien van de bevoegdheid is positief. Op basis van artikel 40 van het Euratom Verdrag is de Europese Commissie verplicht van tijd tot tijd een indicatief programma uit te brengen.

b) Subsidiariteit

De grondhouding van het kabinet ten aanzien van de subsidiariteit is positief. De Commissie benadrukt uitdrukkelijk dat de energiemix een nationale bevoegdheid is en dat de keuze voor kernenergie door de lidstaten zelf gemaakt wordt. Kernenergie is belangrijk in de energiemix van een aantal EU-lidstaten en de nucleaire industrie een substantiële actor. Harmonisatie en consistent Europees beleid op het gebied van

nucleaire veiligheid, ontmanteling en beheer van radioactief afval zijn essentieel.

c) Proportionaliteit

De grondhouding van het kabinet ten aanzien van de proportionaliteit is positief. Het doel van de Commissie is om de stand van zaken te geven hoe het in de EU er voor staat ten aanzien van de exploitatie van kerncentrales, nucleaire veiligheid, ontmanteling en beheer van radioactief afval. Deze regelmatige rapportage die voortvloeit uit artikel 40 van het Euratom verdrag bereikt dat doel.

d) Financiële gevolgen

Geen

e) Gevolgen voor regeldruk en administratieve lasten

Geen